

Arquitectura popular

Objectius

- Valorar l'arquitectura popular com a part essencial del patrimoni a conservar.
- Mostrar la racionalitat de les construccions anònimes i la seva adaptació al territori.
- Fer veure que la conservació de les construccions rurals, adaptant-les a les necessitats actuals, donen valor al territori.

Descripció de l'activitat

La proposta de PROXECTOTERRA és en gallec, però s'entén molt bé i està plena de material gràfic. Encara que moltes imatges corresponen a l'arquitectura popular gallega també n'hi ha de molts altres indrets.

Comença amb una activitat d'acostament al concepte de casa rural, a la rehabilitació/abandonament del patrimoni, als conjunts harmònics/descuidats i a l'arquitectura anònima de diverses parts del món. El nucli del treball presenta els condicionants de l'arquitectura popular: el medi físic –clima, localització, materials–, els coneixements tècnics que té cada societat i cada època, i les activitats econòmiques –nòmades/sedentaris, ramaderia/agricultura/pesca...- Continua proposant activitats per tal que l'alumnat valori la integració al medi de diverses imatges, materials utilitzats, adequació a la topografia del terreny, homogeneïtat de les construccions, harmonia o contrast de volums... Després introdueix l'alumnat en la problemàtica de les rehabilitacions – més o menys lligades a la tradició- per obtenir un canvi d'ús en les construccions populars i atendre noves necessitats. Per acabar presenta conjunts europeus raonablement ben conservats

Recursos emprats

El PROXECTOTERRA presenta en un web tres projectes didàctics complementaris: arquitectura popular, arquitectura contemporània i identitat territorial; la proposta que presentem aquí correspon al primer tema. En cada apartat trobareu material informatiu per al professorat, la guia amb les orientacions didàctiques, el material de consulta per a l'alumnat i un quadern de treball. També té material audiovisual en DVD. Tot es pot veure online i es pot descarregar en format pdf.

La informació que ofereix al professorat fa referència al concepte d'espai i a l'arquitectura popular: l'evolució històrica del concepte, l'experiència sensorial de l'espai arquitectònic, l'espai com a fet poètic, els elements definidors d'un espai, els aspectes determinants de l'habitatge popular, les tipologies fonamentals... Permet disposar d'una gran quantitat d'exemples fotogràfics, de dibuixos, de plànols, d'esquemes... i de material audiovisual.

L'alumne té un dossier que li marca el treball a fer i li proporciona la informació i les imatges i gràfics que necessita. També té un quadern que li concreta les tasques.

Temporització

El treball que proposa el projecte es pot realitzar en dues o tres sessions de treball, però el professorat pot voler ampliar la unitat amb exemples provinents de la nostra arquitectura popular. També pot proposar a l'alumnat que investigui en el nostre paisatge rural i faci una petita recerca completant amb imatges pròpies els exemples que se li han presentat. Per tant, si és el cas que al professorat i alumnat els interessa aquest contingut, es poden necessitar algunes sessions més.

Alumnat a qui s'adreça especialment

L'equip de professorat dirigeix el conjunt del programa a 1r i 3r d'ESO. Per a 1r proposen centrar-se en els condicionants del medi natural, els recursos que proporciona i la diversitat d'intervencions dels grups humans. A 3r d'ESO li proposa l'estudi de la ciutat i el seu creixement.

Aspectes didàctics i metodològics

La proposta planteja a l'alumnat unes activitats inicials d'aproximació per introduir-lo i motivar-lo. A continuació li proporciona nombroses dades i imatges que li permetran treure les seves conclusions i anar formant-se una opinió per contestar el qüestionari. La pretensió no és que conegui en detall la casa tradicional sinó que capti els valors conservats i transmesos al llarg dels segles per l'arquitectura anònima que, amb escassetesa tècnica i material, ha sabut donar una resposta encertada a les necessitats de la vida quotidiana. Interessa destacar el valor del coneixement precís del comportament dels materials disponibles i la seva utilització correcta, de la integració al medi en un equilibri sostenible i de la optimització dels recursos tècnics amb què es comptava.

Continguts, competències i processos que es treballen de forma destacada

Continguts: El paisatge rural, factors condicionants de l'arquitectura popular (clima, localització, materials, coneixements tècnics, activitats econòmiques de la comunitat), canvis d'ús en l'espai rural, rehabilitació del habitatges rurals i dels conjunts residencials.

Competències: competència comunicativa lingüística i audiovisual, competència artística i cultural, competència d'aprendre a aprendre, competència en el coneixement i la interacció amb el món físic, competència social i ciutadana

Processos: observació, debat i exposició oral, anàlisi de fonts secundàries

Documents adjunts

Tots els materials es troben al web: <http://proxectoterra.coag.es/secundaria/>

Material pels alumnes:

http://proxectoterra.coag.es/wp-content/uploads/2015/08/SC_ArqPopular_Alum_Actividades.pdf¹

¹ La pàgina per als alumnes potser requeriria que el professorat la tradueís.. O bé que un grup d'alumnes la tradueixi per a la resta de la classe com a tasca extra

